

Janina Miecznik

Wiersze i opowiadania

Ridero

2018

© Janina Miecznik, 2018

ISBN 978-83-8155-246-2

Książka powstała w inteligentnym systemie wydawniczym Ridero

SPIS TREŚCI

Wiersze	5
Koniec smutkom	6
Co nam dane	7
22 lipca 2007	8
Anetka	9
Ból	10
Chwila zadumy	11
Konwalie	12
Lato	13
Letni wieczór	14
Los	15
Magia zdjęć	16
Modlitwa	17
Noc	18
Od zawsze	19
Park	20
Pierwszy dzień lata	21
Plaża	22
Przed wieczorem	23
Przyjaciółka	24
Przysięga	25
Samotni	26
Schody	27
Starość	28
Świt	29
Taniec duchów	30
Ukochane konwalie	31
Wędrówka	32
Wiatr	33
Wiem	34
Wiosna	35
Zakole plaży	36
Zapachy	37

Życie	38
Ja	39
Czym jest	40
Świat	41
Szczęście	42
O p o w i a d a n i a	43
Chorzy na starość	44
Dorota	46
Heweliusz	47
Jezioro	48
Katarzyna	50
Kocham życie	51
Lipcowy poranek	53
Marta	55
Niedokończona opowieść	57
Rozamunda	60
Wakacyjna miłość	62
Zaduma	63

WIERSZE

KONIEC SMUTKOM

to już koniec
szarugi
krzyk gęsi i mew
przed nami wiosna
świat
pełen nadziei
morze
jeszcze w kolorze smutku
niebo pękate obłokami

zwalniam
na plaży tylko ja
wiatr rozsypał włosy
zbudził radośniejsze wspomnienia

CO NAM DANE

jestem twoją przyjaciółką
gdy ja płaczę
ty układasz fale
by obmyć brzeg
mojej wyspy

rozpływa się wiosenny dzień
nadchodzi noc
powietrze pachnie
a ja w oknie czekam
na pierwszą gwiazdę
w pokoju coraz ciemniej
dogasa świeca

głucha cisza za oknem
smutek i żal odchodzą

żyjemy tym
co nam jeszcze dane

22 LIPCA 2007

szum rzeki
zielona łąka
Grenoble
zamarło słońce
rozrzucone ciała

Anetko Ewuniu
odeszłyście
na inną służbę
do Pana

wiatr nie czesze
waszych włosów
nie drżą na wietrze
nie zrosi ich deszcz

na białej poduszce
leżą wygasłe
głuche
uśmiechy obojętne
splecione dłonie zimne

a my pełni żalu

ANETKA

zatrzymam ciepło
twojej dłoni i uśmiech
i słowa pożegnania
do zobaczenia

zaprosiła Cię wieczność
ta nieznana

jak dobra matka
wzięłaś Ewunię
i posłałaś do tej
której szukałaś

BÓL

bezkresny jak ciemność
krzyk rozpacz
znak krzyża
wieczne odpoczywanie
racz dać im Panie
to twe dzieci
pątnicy z dalekiej podróży
odeszli
pozostała cisza i skupienie

CHWILA ZADUMY

szukam samotności
od chmur nauczyłam się płaczu
noc towarzyszką czuwania

zimna plaża
gwiazdy blask rozsiewają
księżyc ciekawie zagląda

a ja widzę ciebie
dumnie krocysz
niczym anielska zjawia

wiem
z nieba przychodzisz
by posłuchać mych wyznań
jak dawniej
choć nie znam drogi
znam waszą tajemnicę

miłość się nazywa

KONWALIE

okryte poranną rosą
trącając kwiatki białe
budziły się

zaglądał maj
w zakątki parku

snop promieni słonecznych
wyszedł z za drzew
zatopił się
w diamentowych kroplach

tulę listki zielone
chłonę zapach słodki
witam ranek
z nadzieją na słoneczny dzionek

wiosna
wiosna i maj
w pełnej krasie

LATO

cudowne dni
świeci słońce
radość
tak powinno być
każdego dnia

nagle wszystko się zmienia
chmury
zakryły blask nieba
smutek drąży mą duszę
jestem zmęczona

natura jest kapryśna
tak jak morze
które jest księgą tajemnic

LETNI WIECZÓR

w powietrzu snuje się
zapach rezedy i lipy
patrzę w niebo
by znaleźć pierwszą gwiazdę

zamyślona twarz
bijące serce
zapach świecy
róże w kryształowym wazonie
tulą się do siebie

nasze dłonie spotkały się
bądź ze mną
by razem iść przez życie

LOS

on wyznaczył czas i miejsce
by żyć
spoglądać w niebo
szukać dróg
do plaży
nad ukochany Bałtyk
co wiatrem szepcze

to tu znajdziesz
niebo pełne gwiazd
sygnał statku
co odnalazł
drogę do portu
na mojej
Wyspie Uznam

MAGIA ZDJĘĆ

mamo
nie było Cię
tu ze mną

zgubiło się dzieciństwo

były dni
kiedy pytałam dlaczego

wierzę że czuwałaś
obok mnie
nad trudami
dnia codziennego

wierzę w magię starych zdjęć
pamiętam

MODLITWA

dzięki ci panie
za mowę kwiatów
kolory

budzą się o świcie
skąpane w rosie
niosą nadzieję
na spotkanie z wiosną

tulę w dłoniach
małe stokrotki
by złożyć je w ofierze
u stóp ołtarza

NOC

gwiazdy rozpraszają noc
i moje myśli
gaśnie pożądanie

już tęsknię za spotkaniem
lampką wina
czekam na szczęście
rozłąka i żal są obok

wiem
że się spotkamy
nie będziemy sami
jest nam to dane

OD ZAWSZE

jesteś
tu od zawsze

słyszę twój śpiew
czuję smak wiatru
o zapachu wodorostów

u stóp
mej ukochanej wyspy
morze

z tobą dzielę
me smutki i troski
czekamy razem
na kolejne dni wiosny

PARK

zmęczona życiem
idę do parku
noga za nogą

zjawiła się wiosna
czekają na mnie
zielone drzewa
wspaniałe
dostojne stare

dają schronienie ptakom
goszczą je co roku
tu dorastają
śpiewają
warto ich posłuchać

chcę przeżyć moją samotność
przytulam się do drzewa
jednego
drugiego

cisza
moja dusza
napełnia się spokojem

PIERWSZY DZIEŃ LATA

na dalekim horyzoncie
ciężkie chmury
błyskawice
nadchodzi burza

mewy szukają schronienia
wiatr szaleje
by połamać gałęzie
ukarać drzewa
za to że sięgają nieba

poczerniało
pociemniało
nagły wybuch natury.

PLAŻA

wsłuchaj się
w śpiew wiatru
szept morza

wpatrz się
w błękit świtu
jak ubrany w muślin mgielny
królewsko i dumnie kroczy

zajmij miejsce
zawołaj
jestem

PRZED WIECZOREM

z za garbów wydm
patrzyłam na brzeg
który trzymał w ryzach fale
one układały ziarnka piasku

mewy krążyły
coraz niżej i niżej
przedwieczorne światło
nadawało im kolor
szarego błękitu

a ja mogłam słuchać
oddechu morza

PRZYJACIÓŁKA

powiedz
jesteś ze świata aniołów
czy ze świata ludzi
pojąć nie mogę
widzę cię
witam uśmiechem
wyciągam rękę
choć wiem
że twe istnienie jest złudą

PRZYSIĘGA

niebo takie samo
ta sama gwiazda
księżyc uśmiechnięty
zagląda w konary drzew
spojrzał i na mnie
zobaczył jak tulę zdjęcia
mieliśmy być razem
aż do śmierci
dogasa noc i księżyc
tylko ze zdjęcia spoglądasz na mnie
tyle zostało z przysięgi

SAMOTNI

biedni
słabi
wrażliwi
i łyzy których nikt nie otrze
smutni
cierpią
szukają oparcia

zrozum
ich tęsknotę do szczęścia

gdy ich zrozumiesz
będziesz sam szczęśliwy
pojawią się cudowne chwile
moje serce będzie dla was
by powiedzieć kocham

SCHODY

do plaży i morza
schody
wydmy
idę

wiatr kołysze łożinę
czuję zapach
zimny piasek pod stopami
przez chwilę pomyślę
by poukładać dni

czas przyniesie
zapach nadziei
magię szczęścia

STAROŚĆ

zgrabiałe dłonie
ruchy kota
uparte milczenie
wspomnienia zamknięte w szufladzie
w pamięci beztroskie dzieciństwo
dom i dzieci

dziś zimny pokój
różaniec
modlitwa
serce coraz słabsze
poszarzałe oczy

jak ćma szukam życia

ŚWIT

zniknęły cienie
budzi się morze
szepcze wiatr
za oknem wstaje świt
by powitać kolejny dzień
znaleźć siebie
tu na kawałku
mej Wyspy Uznam

kocham to miejsce

TANIEC DUCHÓW

na niebie gwiazdy
obok księżyc
ciekawie zagląda do portu
oświetla redę

północ

zjawiły się piekielne duchy
tańczą
szarpią swe stroje
wykrzywają gęby
spotkały szalony wiatr
godzina czarów im na to pozwala

poderwały do lotu mewy
by o poranku
zbudziły moje miasto

a ja powiem dosyć
odejdźcie
znikajcie
by rankiem kutry
wyszły po sieci pełne ryb

UKOCHANE KONWALIE

ciche białe
tulą główki
w szpalerze liści zielonych
rozśiewają słodką woń
rozkosz majową
królują w zaułkach parku
konwalie małe

WĘDRÓWKA

szukam Cię w przeszłości

puste dłonie
nadzieja obok
powiew wiatru
spokój

wiem że jesteś
we śnie
czuję pocałunek
zapach życia

jestem przy Tobie

WIATR

czujesz go
przyjaciel morza
niesie kolejne dni
gna jak piękna gazela
jego miłość to morze
słońce i księżyc
ja cząstką tego wszystkiego

WIEM

pomiędzy miłość
a odejście
należy wpleść życie
unieść zmęczone powieki
odkurzyć wspomnienia
pozbierać upadki
choć pamięć nie ta
to nie jest łatwe

ja wiem

WIOSNA

nadchodzi

podaruje nam
pachnący maj
pełen zapachów
uniesień
żarliwej miłości

w ramionach tulę nadzieję
że miną bezsenne noce
o świcie spotkam pierwiosnki
i kochanków w objęciach

wiosna

idzie nowe życie

ZAKOLE PLAŻY

znikąd cienia
morze ledwie drży
struchlała plaża
spopieliałe wydmy
powietrze o zapachu wodorostów
słona woda
zacierają ślady
czekam na deszcz
by oczom dać pić
znaleźć natchnienie

ZAPACHY

niebo
jak rwąca rzeka
niesie deszcz

on trąca miętę
jej zapach drażni nozdrza

wiatr szarpie powoje

ja tulę mały bukciecik
kilka konwalii

odurzona zapachem
marzę o słońcu

ŻYCIE

dano nam czas
by tańczyć i śpiewać
być szczęśliwym
każdego dnia

nie gonić za pieniądzem
nie myśleć co będzie jutro
kochać te chwile
kiedy świeci słońce

żyję dzisiaj
śmieję się
radość ogarnie moje serce
bądź ze mną
proszę
miłości moja

JA

moim miastem
Świnoujście

mój dom
poczekalnią świata

moje życie
kroplą czasu

a wszystko to
staje się realne
w granicach szczęścia
z ludźmi i Bogiem

CZYM JEST

moja poezja
pełna zapachu kwiatów
słonecznego nieba
szalonego wiatru
kochanego morza
poszarpanych chmur
sunących nisko
tuż nad falami
usłana kamieniami
na piasku plaży
jak fragmentami życia
zapisanymi w przestrzeni

taka jest

ŚWIAT

dla mnie
dla ciebie
mijają dni
miesiące
lata
czas sączy je
na sto sposobów

dziewczyna jeszcze młoda
modna
co raz powabniejsza
chłopiec z dzieciństwa wyrósł
tuli ją
czy będą razem

czas ciągle mija
skronie siwizną przyprószone
twarze zmarszczkami ozdobione
kiedy idą o lasce
pytają

czy to my

SZCZĘŚCIE

wystarczy spotkać miłość
patrzeć w Twoje oczy

na dalekim falochronie
posłuchać krzyku mew
oswoić wiatr
czekać na chmury

usiąść na piasku plaży
czekać na następną falę
która wyrzuci
białą muszelkę

szczęśliwym być

OPOWIADANIA

CHORZY NA STAROŚĆ

Odwiedzam grupę seniorów. Mam się spotkać z córką Heleny. Zastanawiam się, jak będę z nią rozmawiać, aby poprawić relacje między nimi. Seniorom przyglądam się z zainteresowaniem. Weronika jak zwykle wyciszona, z złożonymi rękami do modlitwy, czeka na Olgę, która jest jej koleżanką. Jan drżącymi rękami próbuje poprawić krawat, by Krystyna nie gderала, że źle wygląda. Chce by była zadowolona. Janeczka z Zosią siedzą na końcu i mówią, że tamte są okropne, a im jeszcze daleko do nich.

Grupa jest zróżnicowana. Jednak większość to osoby samotne. Głośno wchodzi Regina wystrojona we fruujące fatałaszkі. Ubiera się tak jak chce. Robi to na złość córce. To jej się udaje.

Czekają na obiad i opowiadają co wydarzyło się na świecie, kto był w kościele. To jedyna dla nich okazja, aby wyjść z domu.

Jest! Pani w moim wieku. Zdenerwowana, bo cóż ja od niej mogę chcieć. Pewnie matka na nią się skarżyła. Ale dlaczego? Często ją kawą. Wymieniamy poglądy.

— Jak tu jest ciepło i sympatycznie — mówi córka Heleny.

— Moja matka to osoba, która już nie chodziła. Przez sześć lat wożona była od szpitala, do szpitala. Rehabilitacja pomogła. Dziś chodzi. W miarę czasu zmarł ojciec. Wszystko to spadło na mnie. Ale ja jestem jej córką. Mama ma duże mieszkanie dwu pokojowe. Zamieszkał z nią mój syn z synową. Urodziła się wnusia. Młodzi skarżą się na nią, że brudzi łazienkę, chce wszystko wiedzieć. Oni tego nie rozumieją, a ja nie ma siły jej bronić. Ale to nie wszystko. Potrafi w koszuli wyjść na klatkę schodową,

aby tam stać. Na balkonie nie chce siedzieć, bo mówi, że wszystko już widziała. Często opowiada o duchach, o swym mężu, że do niej przychodzą. Mówi że jest u siebie i może o piątej wstać i łązikować.

Chwila ciszy. Zbieram myśli, by w końcu powiedzieć:

— Pani matka czuje się samotna w rodzinie, a to najgorsza samotność. Tak jest często. Starsi skarżą się na swych bliskich, czasami nie mówią nic. Zamykają się w sobie. Dobrze, że pani mama przebywa z grupą seniorów. Tu może otrzymać wsparcie.

Dziś wiem, że takie świetlice, gdzie starsze osoby mogą przyjść i spędzać czas ze sobą, są bardzo potrzebne. Powinny powstać w różnych częściach miasta, by były dostępne. By seniorzy mogli rozwijać swoje pasje, żyć z ludźmi i dla ludzi.

Zawierane znajomości powinny dostarczać im wielu wrażeń i sporo nauczyć.

DOROTA

Dorotę widuję często. Chodzi ze spuszczoną głową. Zastanawiałam się co jej jest. Poprosiłam ją o spotkanie w świetlicy. Patrzyła z niedowierzaniem. Przyszła. Nieśmiało usiadła. Wiedziałam że jest samotna, a to boli. Zakreśliła się jej łza w oku.

— Wiesz, życie jest moją męczarnią. Chodzę na cmentarz. Z dziećmi mam kontakt tylko przez telefon. Mają drugą ojczyznę — Norwegię. Tam pracują, wnuki chodzą do szkoły, a ja jestem tu. Mam ich fotografie. Rozmawiam z nimi codziennie patrząc na te fotografie.

Jej cierpienie to samotność. Nie ma oparcia. Jest pozbawiona poczucia bezpieczeństwa. Staralam się jej powiedzieć, że musi nauczyć się żyć od nowa.

— Popatrz, nie tylko ty jesteś sama. Inni przychodzą tu by porozmawiać i spędzić miło czas. Zaczynij tutaj przychodzić i spotykać się z innymi. Przyniesie ci to ulgę — mówiłam.

Kiedy przychodzą do naszej świetlicy staram się ich zrozumieć. Tęsknota do szczęścia to normalne. W łagodności tkwi pociecha dla wszystkich ludzi. Tak naprawdę spotykają chłód i obojętność.

Od starości nie ma ucieczki, ale można ją złagodzić.

HEWELIUSZ

Mżył deszcz, usypiał morskie fale. Ona tego nie dostrzegła. Szła noga za nogą. Nie czuła przenikliwego zimna. Szeptła modlitwę. Stała na szarej plaży, gdzie czekało na nią głuche milczenie. Niebo opuchnięte topiło się w ołowianej głębi morza.

Jej oczy trwożnie wypatrywały czegoś w tej ponurej głębi. Jak co roku przyniosła małą chryzantemę i znicz.

Dziś szczególny dzień. Dwudziesta piąta rocznica zatonięcia promu Heweliusz. Zawsze pytała — dlaczego? Chciała krzyknąć, wołać ich po imieniu. Wiatr niósł mglisty zapach morza i łagodnie gładził ją po zatroskanej twarzy i tęsknych oczach. Błagała Boga i morze, by go jej oddali.

Na raz wiatr zawył, rozkołysał światło znicza. Krwawiło jej matczyne serce, czekała na cud, który nie mógł się zdarzyć.

JEZIORO

Schodziłam w dół, do jeziora. Spostrzegłam go i pomyślałam — dobrze że tu jest. Podeszłam, przesunęłam ręką po jego ramieniu. Ranek był chłodny, jezioro lekko falowało. Prawdziwa jesień. Wiedziałam na pewno, że kamień, na którym siedzi, jest tu od zawsze. Półprzymknięte oczy, blada twarz.

— Jestem, jestem. Choć ledwo chodzę, to jeszcze oddycham — odezwał się cicho.

Wiedziałam że to był jego największy problem, że chce porozmawiać, wyrzucić z siebie to co boli. Gwałtownie poruszył się i zobaczyłam w jego oczach strach.

— Co się stało, to się nie odstanie — mówił.

Odpowiedziałam że nie można unicestwiać przeszłości, ona zawsze pozostanie w nas. To cisza uspokajała go, dawała nadzieję. Mówił, że nie może uwierzyć w to, że jego Karolina ma kogoś. A było tak cudownie, kiedy zaczęli snuć plany na przyszłość. Był pewien, że życie podąży swym ustalonym torem. Mieli pracę, dom i dwoje dzieci. Dzień po dniu realizowali swe plany życiowe. Spędzali z sobą i dziećmi urlopy. Meblowali mieszkanie.

— Karolina jest pedantką. Wokół niej poukładany świat, każda minuta zaplanowana. Ale zdarzały się ciężkie chwile. Moi rodzice zginęli w wypadku samochodowym. Ja czułem się coraz gorzej. Ukrywałem to przed rodziną. Bardzo się starałem, by spędzone noce z Karoliną były pełne rozkoszy. Pewnego dnia nie wróciłem do domu. Wylądowałem w szpitalu. Po wstępnych badaniach trafiłem do kliniki. I to tu postawiono diagno-

zę — SM. Rzuty były coraz częstsze. Traciłem siły. Potrzebowałem ciszy. Przeprowadziłem się do osobnego pokoju. Zaczęliśmy żyć obok siebie. Ratowałem się jak mogłem. Lekarze, prywatne wizyty. Dużo rozmawiałem z dziećmi, pomagałem w lekcjach. Najgorsze były noce. Ból dawał się we znaki. Traciłem wzrok. Dziś dzieci chodzą swoimi ścieżkami. Karolina też. To cena tej choroby. Bardzo tęsknię za tym co było i za tą której, obiecywałem gwiazdkę z nieba — wyrzucał z siebie.

Staralam się pocieszyć go. Zdawałam sobie jednak sprawę z tego, że niewiele mogę. Turnus rehabilitacyjny miał dać mu poczucie bezpieczeństwa chociaż na chwilę. Tu mógł też podzielić się swoimi troskami i doświadczeniami z innymi. Dobrze, że tu przyjechał.

Jesień zagościła nad jeziorem na dobre. Po tafli wody pływają opadłe liście z drzew. Złe wspomnienia powinny zatonać w jego głębi.

KATARZYNA

Katarzyna pomagała jak mogła. Miałam wrażenie, że także umie sobie radzić ze sobą. Któregoś dnia zaprosiła mnie do siebie, do domu. Zastanawiałam się, jak będę mogła jej pomóc.

Ulubione łóżko i głęboki fotel, to cały wystrój jej pokoju. Wyblakłe tapety, szare firanki, pelargonie w oknie. Na łóżku poduszki haftowane jej ręką. Lubiła to robić. A na stoliku jego fotografia — ruda czupryna i te oczy. Pamiętam — oszalała jak go poznała. Katarzyna objęła czule fotografię. Zaczęła płakać.

Proszę ją by zapytała samą siebie, czy warto?

— Słyszę jego kroki. Wstawał skoro świt. Pracował, a wolne chwile poświęcał domowi. Kochał dzieci. Były jego życiem. Rozmawiał z nimi o szkole, o świecie, o pierwszych porażkach, o mojej chorobie.

Zwierza się, że wymykała się do pracowni, do swojego azylu. Poddasze było jej schronienie. Lubiła te popołudnia spędzone przy sztalugach. Kiedy zaskrzypiały schody odkładała paletę, wiedziała że to on. Tulił ją w ramionach. Czowała jego dłonie. Dziś jest sama. Pracuje zawzięcie. Płócien przybywa, tylko po co? Z całych sił pragnie życia, bliskości innych ludzi. Ma wyrzuty sumienia, że tak mało ma czasu dla innych. Przytłacza ją to i wpędza w melancholię. Przygniata ją ciężar samotności. Jej twarz mówi wszystko.

Chciała jeszcze coś dodać. Powiedziałam, żeby dała spokój. Przymknęła oczy. Zapadła cisza.

KOCHAM ŻYCIE

Spotkałam się z nimi w trzecim roku działalności.

Zuzanna, sama chora na SM, przyprowadziła ich do klubu. Założyliśmy Koło Chorych na SM. Pomysł podobał mi się bardzo. Na początku było wiele pracy. Spotykali się raz w miesiącu. Pomagali sobie wzajemnie w miarę swoich możliwości. Było ciepło, przytulnie. Patrzyłam na nich z dumą. Krzysiek zaciął się, mówił z trudem. Romkowi ciężko było się poruszać. Dorota krzątała się szybko i sprawnie. Podawała herbatę i kawę. Lidka poruszająca się o kulach, zawsze elegancka, błyskotliwa, przynosiła nowinki z prasy zagranicznej, już przetłumaczone przez jej syna.

Zuzka postukując energicznie laską, śmiejąc się, proponowała — dwie zgrabne nogi zamienię na dwie grube, koślawe, ale zdrowe.

Bogusia ledwie się pozbierała po ostatnim rzucie. Miała kłopoty w domu. Mąż nie bardzo chce zrozumieć co jej jest. Dzieci wymykają się spod kontroli. Jest małomówna, zamknięta w sobie.

Najbardziej intryguje mnie Beata. Staram się bardzo często z nią rozmawiać. Z czasem dzieli się najtrudniejszymi dla niej sprawami. Kocha swojego Piotra. Pogodzili się z myślą, że nie będą mieli dzieci. Piotr z miłością tłumaczył, że to nie koniec świata, że bez tego da się żyć.

Wspominała jak któregoś wieczora, jedząc kolację i słuchając najpiękniejszych walców Straussa, Piotr zaproponował — adoptujmy dziecko. Patrzyła na niego z niedowierzaniem, a zara-

zem urzeczona jego propozycją. Była szczęśliwa. Życie zaczęło nabierać większego sensu.

Odbyli wiele rozmów kwalifikacyjnych. Czuli że to już blisko, jutro, pojutrze. Wreszcie zadzwonił telefon. Odebrał Piotr.

Beata pamięta ten moment, jak by to było dzisiaj. Trzymając ją za rękę powiedział, że w szpitalu kobieta urodziła i nie chce dziecka. To była dla nich szansa. W szpitalu zaskoczenie. Lekarz informował — są piękne i zdrowe, to bliźniaki. Popatrzyli na siebie. Przyniesiono dzieci. Piotr wziął na ręce jedno, ona drugie. Tulili je z czułością. Dziecko na jej rękach ospale uniosło powieki, błysnęły małe brązowe oczka. Miała wrażenie, że czas stanął w miejscu. Decyzja była jednomyślna. Biorą obydwójce. Tak długo czekali.

W domu było wiele do zrobienia, miało być dziecko, jest dwoje — Jacek i Agatka. Postanowiła że w czasie urlopu Piotra weźmie się za siebie, pójdzie do lekarza, zrobi wyniki. Wyniki były nie najlepsze. Lekarz postanowił — szpital. Nie była na to gotowa, no bo jak?

Poszła do szpitala. O pomoc poprosili babcię. Kiedy wróciła, nie miała odwagi powiedzieć, że...

Którejś niedzieli, kiedy dzieci poszły z babcią na spacer, usiadła obok Piotra i powiedziała — jestem chora na SM. Patrzył na nią z niedowierzaniem. Bała się, czekała na jakieś pytania.

Kolejny pobyt w szpitalu. Mówiła sama do siebie — nie daj się. Masz dla kogo żyć. Po powrocie do domu wiedziała, że musi żyć normalnie, mimo że traci wzrok i pamięć. Piotr radził sobie z zakupami, spacerami. Kiedy było cicho, siadał obok niej, przyglądając się jej odpoczywał. Wiedzieli że życie musi toczyć się dalej. Nie mogli uznać się za pokonanych.

Rozmawiając ze mną Beata często podkreślała — kocham życie. I za to ją bardzo cenię.

LIPCOWY PORANEK

Kiedy zbliża się lipiec wspominam to wydarzenie i pytam dlaczego? Wtedy, w lipcowy poranek spotkałam ich na promie. Kiedy weszłam przywitała mnie Anetka. Na promie byli wszyscy jej bliscy — córka, syn i małżonek. Zobaczyłam też jej ojca. Zapytałam — a wy dokąd? Anetka odpowiedziała — wybieramy się na pielgrzymkę, a tata nas odprowadza. Zauważyłam też wózek inwalidzki wjeżdżający na prom, a w nim naszą Lidkę. Kiwała ręką.

— Nachyl się, to ci coś powiem. My również jedziemy na pielgrzymkę, ja i ten przystojniak. Wiesz, mój ślubny wrócił do nas i jest dobrze. Chcemy Bogu podziękować za to, że możemy być razem. Jak widzisz moje SM postępuje. Mam kłopoty z chodzeniem.

— To co będzie na pielgrzymce? — spytałam.

— Nie będziemy sami. Młodszy pomogą. Ja będę jedyną osobą na wózku.

Wysiedliśmy z promu. Żegnaliśmy się. Życzyłam im szczęścia i radości. Pomyślałam — jak wrócą to spotkamy się. Opowiedzą jak znieśli trudy podróży, co zobaczyli.

22 lipca w telewizji komunikat. Pod Grenoble rozbił się autokar z polskimi pielgrzymami. Autokar spłonął. Skojarzyłam ten fakt z wyjazdem moich przyjaciół. Zadzwoeniłam do Piotra, ojca Anetki.

— Tak, tak miałem kontakt z wnukiem przez chwilę. Wiem że widział ojca.

Rozpacz sięgnęła zenitu. Do dziś pytam dlaczego? Przechożąc obok ich grobu mówię — cześć dziewczyny. Po policzku

płyną łzy. Anetkę znałam od dziecka. Na moich oczach rosła. Zginęła razem z córką. Lidkę poznałam w klubie. Zginęła razem z mężem.

Pytanie dlaczego, pozostaje nadal bez odpowiedzi.

MARTA

Martę spotykam w klubie. Patrę na nią jak reaguje na to, co tu się dzieje. Wygląda na szczęśliwą. Opowiada o krakusach, których poznała będąc na turnusie rehabilitacyjnym. Po powrocie odwiedza chorych, tak jak ona cierpiących na SM. Spotyka znajomych, przyjaciół, lubi jak się coś dzieje. Kocha spacerować, kocha morze, a najbardziej syna Andrzeja. On jest sensem jej życia.

Wybieramy spacer nad morzem. W tym mieście upłynęły jej młode lata, tu zrodziła się jej wielka miłość. Wycisza się, a po chwili gotowa jest na zwierzenia. Wie już, że udało się jej od niego uciec, ale czy on zostawi ją w spokoju? Czy gotowa była na samotność. Zjawiali się w jej życiu mężczyźni, ale z nikim nie chciała wiązać się, bo i po co. Choroba, której sama nie rozumiała, dawała znać o sobie. Jeździła, szukała ratunku. Sanatoria, lekarze, znachorzy, zielarze, medytacje, rozmowa z Bogiem. Przecież kochała syna, dom. Robiła to dla nich, dla nich chciała żyć. Pamiętała jego oczy, krzaczaste brwi i to co razem przeżyli. Ale kiedy usiłowała mu wytłumaczyć, że to choroba SM odbiera jej siły, nie pozwala żyć, on nie rozumiał niczego. Złośliwie uśmiechał się i mówił – może to tylko grypa, albo zwykłe lenistwo, by wymigać się od wspólnego spania. Trzaskał drzwiami i po prostu znikał. Pisała wiersze. W nich pojawiła się tęsknota za normalnością, ciepłem, miłością. Zarzucał jej, że pewnie kogoś ma. Z czasem dowiedziała się, że to on miał wspaniałą garsonierę i przygodne kobiety. Kiedy pytała o to milczał. Ona

mimo choroby czuła się kobietą, wspaniałą, zmysłową. Jej oczy mówiły same za siebie.

Idziemy plażą. Słucham jej w skupieniu. Co chwile potyka się. To skutki ostatniego rzutu choroby. Najważniejsze że jest już po rozwodzie. Pozbierała się i wyjeżdża do Rzeszowa. Została zaproszona na testowanie nowego leku. Wyjechała. Pisze. Tęskni za synem. W Rzeszowie chorzy na SM mają swoje stowarzyszenie. Ktoś zaprosił ją na spotkanie. Tam poznaje nowych ludzi.

— Wizytowo ubrana, zwracałam na siebie uwagę. Jagna poprowadziła mnie do stołu, przy którym siedział Krzysztof. Witam cię księżniczko — powiedział ciepłym głosem. Jego oczy śmiały się. Zauroczył mnie. Poprosił do tańca. Ten wieczór należał do nas. Ośmielona tuliłam się do niego, a serce biło mocniej i mocniej. Czułam się wspaniale. Chciałam by ten wieczór trwał całą wieczność. Byliśmy szczęśliwi. Zaprosił mnie do swego mieszkania. Usiadłam w głębokim fotelu z lampką wina w dłoni. On cicho zapytał czy będziemy razem. Nie wiedziałam co odpowiedzieć. Patrzyłam na niego zażawionymi oczami.

— Wiesz ja choruję na SM. Roześmiał się. A skąd ja znalazłam się na tym spotkaniu? Choruję od piętnastu lat. Straciłem rodzinę, jestem sam. To mój dom, a w nim ty i ja. Śmiało sobie poczynał. Przeraziłam się. Zarzuciłam płaszcz i wybiegłam. Byłam jak zaczarowana. Bałam się tego co nowe. Dogonił mnie. Szeptał -uwielbiam cię, wróć. To nie możliwe, że jesteś do niczego.

Chciałam o tym mu powiedzieć. Całował mnie, łkając krople deszczu, które zalewały mi twarz. Czułam pragnienie posiadania i oddania. Z dnia na dzień wiedziałam, że jestem kochana. Snuliśmy plany na przyszłość. Wiedziałam że muszę poznać jego rodzinę, przyjaciół. Wiedziałam też, że będzie jutro. Zdążymy sobie opowiedzieć wszystko, co robiliśmy w życiu, aż do tej pory i o tym, co będziemy robić razem — zwierzała się.

Z Krzysztofem do dzisiaj stanowią szczęśliwą parę.

NIEDOKOŃCZONA OPowieŚĆ

Przysiadam obok Karoliny. Ukradkiem obserwuję ją. Była zdenerwowana. Zapytałam co się dzieje. Energicznie machnęła ręką i powiedziała — dobija mnie brak czucia w rękach i nogach. A i pampersy muszę nosić. Wiem że to następstwo mojej choroby, ale dlaczego? Zamilkła. Po chwili wyciszyła się i zaczęła swą opowieść.

— Tu się wychowałam, tu chodziłam do szkoły, tu mam rodzinę. Uczyłam się dobrze, uwielbiałam matematykę, wiedziałam co chcę robić. Zaczęłam studia w Szczecinie, szło mi dobrze, dostałam stypendium. Praca w Bratniaku dawała mi pieniądze na ciuchy i teatr, który tak uwielbiałam. To radość, że można odciążyć rodziców. W wolne dni jeździłam do domu po zapasy, które szykowała mama. Pewnej soboty siedziałam wtulona w kącie przedziału. Kiedy pociąg ruszył, wszedł on. Usiadł przy mnie i przedstawił się — jestem Stefan. Tak się zaczął najpiękniejszy rozdział w moim życiu. Byliśmy młodzi, zakochani, pełni radości, a życie tak pachniało. Obietnicą była miłość. Stefan kończył studia na Politechnice. Świat należał do nas. Chcieliśmy podróżować, poznawać ludzi, mieć wspaniałe mieszkanie, a w nim przynajmniej dwoje dzieci.

Pobieramy się. Radość, kwiaty, gratulacje. Podróż poślubna to podróż pociągiem do mojego rodzinnego domu. Podjęliśmy pracę. Zaczęliśmy realizować marzenia. Stefan wyjechał na kontrakt do NRD. Pracował jak szalony. Brał dodatkowe zlecenia, co pochłaniało go bez reszty. Ja brałam nadgodziny. Zamiast pieniędzy wybierałam wolne i jeździłam do niego, by ukończyć

notę. Potrzebowaliśmy tego oboje. W jego oczach dostrzegałam iskiarki wielkiego temperamentu. Z każdym dniem coraz bardziej fascynował mnie. Kochałam go za jego radość, umiłowanie życia. Przy nim nigdy się nie nudziłam.

Zwiedzaliśmy ciekawe zakątki, obowiązkowo muzea. Wieczorem były kolacje przy świecach lub koncerty. Było cudownie. Prosiłam uważaj, daj sobie na wstrzymanie. Ale on całował mnie czule, zakładał adidasy i w drogę. Biegał codziennie. Wysportowany, opalony podobał się kobietom. Wiem to na pewno. Kochałam go, był mój, tylko mój. Wracałam do domu by tęsknić.

Któregoś razu poczułam się nie najlepiej. Poszłam do lekarza. Boże co za radość, jestem w ciąży. Muszę odpocząć. Pomyślałam, zadzwonię do Stefana jutro, może i on przystopuje. Leżąc myślałam — świat jest piękny, a miłość naszym największym bogactwem. Wiedziałam że tu stanie łóżeczko, a w nim nasze największe marzenie. Delikatnie wymowałam maleńkie, miękkie kaftaniki.

Któregoś dnia zadzwonił telefon. — Tak to ja, proszę głośniej, to niemożliwe. Stefan miał zawał. Wpadłam w panikę płakałam. Chciałam jechać, ale jak, przecież jest noc. Kiedy się zdecydowałam, rano nie mogłam się ruszyć. Dostałam skurczy.

Patrzę na nią i proszę — przestań, tyle wzruszeń przy twojej chorobie to nie wskazane. Ale ona macha ręką. Poprawia obolałe ramię i opowiada dalej.

— Byłam przykuta do łóżka, wpatrzona w telefon. Dzwonili koledzy. Mówili — uważaj na siebie. Stefan ma cudowną opiekę. Z dnia na dzień jest coraz lepiej. Powoli wracaliśmy do życia, on i ja. Siedziałam przy telefonie i liczyłam dni do jego powrotu. Wspaniałe koleżanki z pracy pomagały mi przetrwać ten ciężki okres. Pamiętam do dziś rozmowę przez telefon ze Stefanem. Mówił bądź spokojna, uważaj na siebie. Żartował, śmiał się. Obiecywał że za parę dni będzie ze mną.

To czekanie było wiecznością. Wiedziałam że noszę w sobie życie. Łzy spływały mi po policzku. Niedzielny poranek. Czekałam, bo wiedziałam, że to właśnie dziś. Jest! Tulił mnie do sie-

bie, czuł mój twardy brzuch. Uśmiechał się i mówił — dziękuję. Jego słowa były balsamem. Cicho szeptał — nie bój się jestem. Było jak w niebie. Liczyliśmy miesiące, dni. Układaliśmy pieluchy.

W grudniowy poranek urodziłam syna. Stefan cieszył się. Szeptał synowi do ucha — ty mój cukiereczku.

Czwarta doba i kilka następnych. Było coś nie tak. Nie mogłam chodzić. Nie karmiłam małego. Martwiłam się. Badania, konsultacje w klinice, rezonans. Piękny bukiet kwiatów i tajemnicza mina Stefana. Powiedział — jesteś chora na SM. Nic z tego nie rozumiałam. Co to takiego?

Mijały godziny i dni, uspokajałam się wiedząc, że są i czekają na mnie. Kochałam ich obu, wiedziałam że muszę żyć. Czytałam dużo na temat tej choroby. Miałam informacje z zagranicy. Wiedziałam że jeśli po 5 latach od wystąpienia pierwszych objawów nie utracę sprawności w sposób trwały istniała duża szansa na to, że choroba będzie miała przebieg łagodny. Zaczęłam normalnie żyć i pracować. Odwiedzałam lekarzy, znachorów. Wyjeżdżałam do sanatoriów. Wszędzie szukałam pomocy.

Karolina podciągnęła swoje niewładne nogi i snuła dalej opowieść.

— Stefan zdecydował się na kolejny wyjazd. Potrzebowaliśmy pieniędzy, bym mogła się leczyć. Było mi ciężko, tęskniłam. Kiedy zaczęłam sobie radzić, w piątkowe popołudnie zadzwonił telefon. Rzuciłam słuchawkę, krzyczałam — dlaczego! Stefan nie żyje, zostałam sama, odarta przez los. Miałam ochotę zapisać się pod ziemię, ale jak widzisz jestem, a życie pisze ciąg dalszy.

Rozmawiałam z nią i innymi chorymi na SM. Chciałabym im pomóc, by ich życie było lżejsze, by idąc pod wiatr nie byli samotni.

ROZAMUNDA

Popołudnie. Dwadzieścia siedem stopni Celsjusza. Powietrze gęste, trudno się oddycha. Idziemy powolutku. Spojrzałam i zaniemówiłam. Tu rósł rokitnik. Teraz nie ma nic. Szara połać gleby, a na niej jedna ławka. Jak tak może być?

Na ławce siedzi drobniutka kobieta. Pytamy czy można się przysiąść.

— Ależ tak, proszę. Dobrze że jesteście, ja nie mam okularów do czytania.

Wyjmuje butelkę koniaku.

— Jaki on jest? — pyta.

Słucha.

— Mam na imię Rozamunda. Mam osiemdziesiąt cztery lata i żeby wyrównać sobie ciśnienie wypijam kieliszeczek co rano. Tak od dwudziestu lat. Muszę dbać o siebie. Jestem samotna — zwierza się.

Pytam się Rozamundy dlaczego jest samotna. Odpowiada cicho.

— Kiedy odszedł wydawało się, że tak musi być. Dawno temu porobiłam zdjęcia. Były w każdym pokoju. Oczywiście rozmawiam z nim o wszystkim.

Pytam o dzieci.

— Tak, są na telefonie. Cześć, co słyszeć, leki bierzesz, radzisz sobie? Tak, tak. Cholera, ciężko jest być samej. Rano okno, wieczorem okno i chmury. W dzień cztery kąty i czekanie na kolejny dzień — mówi ze smutkiem.

— Proszę nie męczyć się wspomnieniami — zwracam się

do kobiety. Macha ręką.

— Samotność boli, a starość odbiera życie, przyjaciół. Zostaje się samemu — szepcze.

Odchodzimy. Mówimy do widzenia.

Posmutniała i mówi — i znów będę sama.

Ściskam dłoń Piotra. Poznałam go niedawno. Boże jest cudownie. Dziś żałuję, że nie zostaliśmy z samotną kobietą na ławce jeszcze chwilę.

WAKACYJNA MIŁOŚĆ

Późny, ciepły wieczór. Nie mogła się skupić. Szła powoli. Serce kołatało. Nie słyszała szumu morza. Czuła lekki powiew wiatru. Co to? — zachowuj się jak przystało na dojrzałą kobietę.

Delikatny, biały jedwab wdzięcznie otulał jej ogorzałe od słońca ciało. Lubiła tą sukienkę. Biel podkreślała jej urodę. Zmagała się sama z sobą, czuła się bardzo samotna. Zwolniła kroku. Szła boso po piasku, ze ściśniętym gardłem. Doszła do fałochronu na którym zawsze siadała. Och! W morzu pływał On, poznała go. Ruszyła na skraj plaży. Srebrny księżyc wypłynął z poza chmur i rozświetlił siwe morskie fale. Przygnębienie przysnęło.

Tyle w nim siły i energii. Płynął w jej kierunku. Wyszedł na brzeg i podszedł do niej. Przytulił do siebie. Widziała jego twarz pełną miłosnego uniesienia. Była pewna, że to tylko magia chwili. Że szum morza, blask księżycyca muskający ich ciała i wiatr, mąci w głowie. Boże, czy powinna? On był jej, tylko jej. Była niewiarygodnie szczęśliwa i spokojna. Kiedy otworzyła oczy leżeli na wilgotnym piasku. Gładziła go po policzku. Wiedziała że to ich ostatni wieczór, urlop dobiegał końca. Wszystko stało się tak nagle i tak nagle się skończyło. Poznała go dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności. Patrzyli w milczeniu na siebie. W miłosnym uścisku, na złocistym piasku plaży, pozostali do rana. Wiedziała że każda minuta oddala ich od siebie coraz bardziej.

ZADUMA

Stół nakryty, biały obrus, garść siana, opłatek tradycyjnie zajmuje swoje miejsce. Wigilijna gonitwa dobiega końca. Gorący barszcz, makielki, czekają na swoją kolej. Czekam, wciskam się w fotel — odpocznę. Chwila zadumy.

Byliśmy ze Stefanem znakomitą parą. Pobraliśmy się z wielkiej miłości. On nieco starszy, wysportowany, podobał się kobietom. Spoglądam na niego. Zdążył się zmienić. Widziałam jego zmęczenie, siwiejące skronie, poszarzałą twarz. Coraz częściej zasypiał w fotelu. Nie zaprasza mnie już tak często na spacer. To czas, jak kartki z kalendarza, przemknął i zrobił swoje. Czy go jeszcze Kocham? Chyba nie. Tyle Wigilii, tyle świąt spędzonych razem, to już przyzwyczajenie.

Dzwonek do drzwi. Wstał, wyprostował się i urok wrócił. Boże, jak ja go Kocham. Wchodzą wnuki, dzieci. Stefan zapala świece, karp pyszni się na stole.

To tylko moment zwątpienia, zwyczajne przemyślenia. Śpiewamy kolędy, patrzymy na siebie. Ujął moją dłoń. Jest cudownie.